

Diuen que bufen vents de canvi. L'Oreig és un vent local de la zona i una proposta d'arquitectura que afronta l'espectre canviant i divers que configura la societat actual i dona aixopluc a les necessitats que se'n deriven.

L'ordenació de l'Oreig conforma una resposta volumètrica que interpreta les relacions amb l'entorn proper i els edificis veïns, estructurant una solució que vol destacar per la seva senzillesa però alhora per la coherència de les relacions entre els espais intersticials que es generen. La implantació de l'edifici traça una prolongació en forma de passeig interior i accés a la parcel·la, donant continuïtat al c/ de Jaume de Montcorb, una via urbana projectada per a vianants, patinets i bicicletes, que fomenta la mobilitat sostenible.

Les dues fases (A i B) es componen per una pastilla que traça un volum allargat que culmina en una ròtula, articulant una segona peça de dimensions menors. Aquest gest confereix dues façanes, que donen forma al perímetre de l'illa i que a nivell de parcel·la envolten l'espai comú, central, generós i assolat.

La proposta s'adapta al relleu de la parcel·la aconseguint un balanç zero, sense aportació ni extracció de terres. La diferència d'alçada entre el nivell de carrer i la pròpia parcel·la, esdevé l'estratègia d'implantació topogràfica que determina diversos aspectes clau. Un aparcament amb ventilació i il·luminació natural, un tractament dels límits mitjançant talussos i fossats i una accessibilitat diversificada i segregada que integra diversos recorreguts alternatius per vianants, bicicletes o vehicles a motor. Tots ells són elements que contribueixen en l'economia de la proposta com a garant estratègica.

Rere la configuració de la volumetria de dues pastilles articulades per una ròtula, s'aconsegueix optimitzar els recorreguts d'evacuació i implantar un sol nucli d'escala amb ascensor per cadascuna de les Fases. L'escala del nucli no baixa fins a l'aparcament, estalviant aquest tram i augmentant l'aprofitament en aquest nivell. Això és possible gràcies a la comunicació a peu pla des d'aquest punt amb l'espai exterior segur comunitari, dotat al seu torn d'un recorregut accessible mitjançant rampes fins a l'exterior de la parcel·la.

La fase A, distribueix els 35 habitatges en 7 unitats per cadascun dels nivells, un 70% de 2D i un 30% de 3D. A nivell d'implantació interior de la parcel·la, l'edifici conviu entre dues cotes.

En la cota superior (130,60) s'estén en forma de L un ample passeig d'accés i comunicació entre habitatges. El passeig funciona com a nexa fins a la futura fase B alhora que actua de frontissa i connexió amb els espais d'ús comunitari. A la cota inferior (127,95) se situa l'espai tou d'esbarjo. Les dues cotes d'implantació es troben interconnectades per diferents elements, que segons la casuística i posició seran escales, rampes o l'ascensor, garantint uns espais completament accessibles en tot el conjunt.

El salt entre les cotes 127,95 i 130,60, permet que la totalitat dels habitatges ofereixin les mateixes prestacions i privacitat, eliminant el tractament del nivell inferior com a una planta baixa i esdevenint una planta pis més. La desjerarquització s'estableix a nivell de tractament entre habitatges, oferint una proposta 100% industrialitzable i sense diferenciacions qualitatives entre plantes.

El talús i els fossats, prenen una importància cabdal en el tractament dels límits amb el carrer, els veïns i internament entre els espais comunitaris i l'aparcament. No només s'aconsegueix la separació i el salt que converteix les plantes baixes en planta pis, sinó que també s'eliminen les tanques i murs de contenció, en benefici de l'economia constructiva. El talús i fossats, són elements tous en els que creix vegetació mitjançant els quals s'il·lumina i es ventila l'aparcament de manera natural. Aquesta vegetació, s'acompanya estratègicament per una malla simple de tancament que permet generar filtres visuals.

La fase B, s'ha definit i projectat amb la finalitat de poder mostrar una resolució volumètrica, que garanteixi la imatge d'un sol conjunt edificatori de manera responsable. Aquesta fase destinada a habitatge cooperatiu, s'organitza segons el programa funcional i treballa l'encaix de les 13 unitats d'agregació que al seu torn configuren 26 espais privatis (de 2 i 3 estances amb bany) als que se sumen els espais comuns compartits (entre dos unitats privatives). De manera general es reserven els corresponents espais comunitaris complementaris, ubicats en el nivell de planta baixa. El funcionament de l'agregació, lligat a l'estructura de l'edifici, i la relació amb els espais exteriors, s'articula i es defineix amb les mateixes estratègies i intencions que la Fase A.

Aquesta comesa permet a l'Oreig presentar-se com una proposta, capaç d'establir un patró que garanteixi poder igualar les obertures, la composició de façana i les condicions estètiques, en favor de la integració del conjunt.

L'Aggregació de la tipologia s'ha estructurat a mode d'habitatges amb passera, intensificant les relacions col·lectives i oferint un funcionament optimitzat amb un sol nucli de comunicació vertical. Els habitatges 3d s'emmotllen als testers i els habitatges 2d s'estenen al llarg del tram central. La ròtula en cantonada trenca l'edificació permetent la òptima il·luminació i ventilació de totes les peces. La configuració del nucli, allibera l'ascensor del contacte directe amb els habitatges, vetllant pel confort acústic dels veïns. En planta baixa, funciona com a punt d'accés i comunicació amb el c/ Benet Moxó i de Jaume de Montcorb.

L'agregació encadena l'agrupació d'instal·lacions, sanejaments i patis afavorint la racionalitat constructiva.

Les instal·lacions s'han dissenyat i previst formant agrupacions centralitzades que permeten sistematitzar els muntants verticals i registrar-los a través de les passeres, des de l'exterior de l'habitatge, facilitant-ne el manteniment. S'allibera la passera d'instal·lacions en safates ja que es concentren els recorreguts horitzontals al sostre de l'aparcament i es distribueixen en vertical a cada agrupació.

La xarxa de sanejament i evacuació, configura punts de connexió i baixada en contacte directe amb banys i cuines, encadenant 2 habitatges per nivell. Els recorreguts horitzontals es condueixen tant sols per la planta d'aparcament, evitant servituds de pas i garantint l'optimització dels recorreguts amb el conseqüent estalvi econòmic.

Els patis exteriors de la passera, son elements que matisen la privacitat, potencien la il·luminació i ventilació i conformen un joc espacial dialogant entre els espais exteriors privats i els col·lectius.

La tipologia proposa una estructura d'habitatge desjerarquitzada on la cuina-menjador i l'estar tenen el mateix pes (17m²) i al seu torn les habitacions entre elles (10m²). La relació diagonal d'estances, potencia i atorga la connexió visual i física alhora que permet la seva segregació a través d'un únic element mòbil. Tots els espais comuniquen amb altres estances a través de relacions transversals i permeten prescindir de passadissos optimitzant-ne les superfícies.

Les dues tipologies implementades sistematitzen les seves peces aconseguint cuines, estars, banys i habitacions iguals en el 100% dels habitatges per la seva industrialització. La modulació dels tancaments previstos i la producció en cadena de les peces, ofereix uns habitatges estructurats a través d'elements prefabricats.

La configuració de l'habitatge concentra els sistemes de climatització i el pas d'instal·lacions en els espais humits: la cuina, el safareig i el bany. Aquestes peces, en contacte amb la resta d'estances, permeten climatitzar l'habitatge, concentrar el traçat d'instal·lacions i minimitzar els m² de cel ras, perseguint l'economia de la proposta.

El safareig ubicat com a extensió de la cuina i sense contacte amb cap altra estança, permet filtrar el soroll de les rentadores garantint el confort acústic de les peces enfocades al descans.

A l'interior, s'utilitza un únic paviment continu per a totes les estances, tipus tarket de terra vinílic, que ofereix un baix manteniment i el cost més ajustat. El sistema, a base de plàstics reciclats, no necessita d'aigua i redueix el pes del conjunt. Aquest acabat de fàcil neteja i substitució, es presenta com una solució eficient enfocada a l'estalvi.

Els espais exteriors, se situen als extrems conformant terrasses a mode de filtres estratègics. La primera estén la relació de l'estar amb l'espai exterior més privatiu i assolellat. La segona configura un espai versàtil que conviu i s'apropia de l'element comunitari i punt d'accés a l'habitatge, sense haver de renunciar a la privacitat necessària filtrada pel pati de la passera i les gelosies plegables.

Les estratègies d'estalvi energètic es fonamenten en l'autosuficiència, de la mà de les estratègies passives implementades en la proposta, per aconseguir una arquitectura bioclimàtica nZEB.

L'orientació de l'edifici, la seva pell, l'acumulació o dissipació estratègica de la calor, els sistemes de control solar, la ventilació i la il·luminació natural són els factors que s'implementen a la proposta i que es posen de manifest en les decisions preses des de l'arquitectura.

Els espais exteriors de terrassa, ubicats als dos extrems de la tipologia, formen part de l'estratègia passiva enfocada a reduir la demanda d'energia. Durant els mesos mes calorosos, els espais exteriors s'obren i conformen umbracles ventilats que ajuden a dissipar l'excés de temperatura. Durant els mesos mes freds s'afavoreixen els guanys tèrmics, per incidència solar directa en els espais interiors, acumulant escalfor i minimitzant així les necessitats de calefacció.

Les proteccions solars en les orientacions sud-est i sud-oest contenen elements verticals i horitzontals (muntants i volada) per oferir la versatilitat necessària en funció de l'època de l'any i l'hora solar. El filtre mòbil està conformat per persianes exteriors

guiades que s'integren al perímetre en les terrasses. Aquest sistema ofereix una configuració estètica i una resposta tècnica adaptada al moment, de la versió més eficient per al clima mediterrani. Alhora que es deté la incidència solar directe a la cara més exterior, és permet la ventilació creuada d'extrem a extrem de la terrassa.

L'aïllament tèrmic contingut en la pròpia solució de placa alveolar de CLT, disminueix la transmitància i redueix les pèrdues per salt tèrmic entre interior-exterior així com també per diferència de temperatura entre habitatges. El panell alveolar de fusta aïllat amb encenall i un extradossat en la cara interior, assoleixen una U de 0,17 pel conjunt.

La pell de l'edifici, de de tonalitat clara, i la seva configuració de façana ventilada, se suma a la voluntat de reduir la demanda, afavorint la dissipació de la calor. La façana ventilada de xapa metàl·lica planteja una solució constructiva lleugera amb baix manteniment.

Es minimitza el consum d'energia primària implementant equips d'alta eficiència per a la climatització i ACS mitjançant equips d'aerotèrmia alimentats per fonts renovables de solar tèrmica i fotovoltaica. S'aglutinen els sistemes de producció distribuint aigua calenta-freda als fan coils ubicats a l'interior de l'habitatge acompanyats d'un sistema de ventilació mecànica amb recuperador de calor.

Per reduir el consum d'aigua es preveu la implementació de mesures d'estalvi i d'aprofitament, com la captació de les aigües de pluja a coberta destinades al reg i neteja de les zones comunes o la recollida d'aigües grises de dutxes per al tractament i reutilització en les cisternes dels inodors.

El sistema de construcció en sec, forma part activa de les estratègies, reduint el consum d'aigua i la petjada de CO₂. A partir d'aquesta solució modular prefabricada, concebuda des de la simplicitat i la racionalitat, es controlen i minimitzen els residus. El sistema estableix una planificació logística que permet escurçar els terminis i disminuir el pes global de l'edificació, abaratint-ne els costos de fonamentació.

L'estructura de murs portants de fusta en panells de CLT se situa a les divisòries entre habitatges i permet alliberar l'interior dels habitatges d'elements portants, garantint la completa flexibilitat dels espais. La crugia de 7,2m entre parets de càrrega permet resoldre la tipologia d'habitatges proposat i alhora el modulats de 3 places de 2'4m d'amplada a l'aparcament. La modulació dona continuïtat estructural al nivell d'aparcament, aportant racionalitat constructiva i acotant el nombre de pilars.

El forjat unidireccional que salva la llum entre murs, es una placa alveolar de fusta, omplerta amb encenalls en les seves cavitats. Aquest element queda vist en gran part de l'habitatge, estalviant el cost de falsos sostres i revestiments decoratius. Les cavitats plenes d'encenall, atorguen una baixa transmitància de U=0,18, que redueix les pèrdues entre habitatges i minimitza la demanda energètica. L'aïllant del forjat actua reduint el soroll ambiental i d'impacte, vetllant pel confort acústic dels veïns.

L'Oreig, com el vent suau i fresc de la poesia de Josep Carner, inspira aquesta proposta d'arquitectura que vol ser curosa i respectuosa amb l'entorn i el medi, erigint la innovació tipològica com a puntal de la proposta entrellaçant-la a una agregació tranquil·la i racional en pro de la qualitat de vida dels seus futurs veïns i veïnes.